

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 450 fl.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fl., a doua
oară 12 fl. a treia
oară 10 fl.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Numirile comunelor.

Revolta contra modului cum e redactat Șematismul arhidiecezan pe 1911 a fost provocată în tabăra „patrioților” mai ales prin aceea, că numele comunelor și ale localităților sunt scrise în locul prim în limba română.

Revolta aceasta însă, precum am arătat în primul nostru din Nr. 12 a. c. a erupt cu furie numai față de numirile românești, lăsând să treacă neobservate numele de comune date în limba germană, cari din punct de vedere al utilității practice au cu mult mai puțin dreg de existență decât cele românești. Fără a ne mai provoca la numirile de comune, ce le folosesc în limbile celorlalte neamuri din această țară, — constatăm și din acest prilej ura sălbatică, ce o nutresc stăpânitorii de azi ai puterii publice față de ființa noastră românească, de care văd și se conving tot mereu, că nici de cum nu ne pot înstrăina.

Cu lucrul acesta suntem încurajate așa încât nici un fel de erupțiune patriotică nu ne mai surprinde și nu ne produce nici o neliniște. Și dacă totuși aflăm de lipsă să ne ocupăm de numirile localităților și ale comunelor din îndemnul revoltei patriotice ivite în legătură cu șematismul arhidiecezan, aceasta o facem exclusiv numai pentruca să dăm un punct de orientare acelor dintre cetitorii noștri, cari au lipsă de aceasta în mijlocul nenumăratelor și de multe ori ridiculelor și-cane, la cari sunt expuși din partea tuturor organelor publice.

Organele aceste, chemate și nechemate, se provoacă la art. de lege IV din 1898 despre numirile comunelor și ale altor localități. Legea aceasta țintește într'acolo, ca

să statorească numele oficios al comunei, la comunele cari au aceeași numire să le adaugă câte un atribut, ori să le dea nume nou — pentru încunjurarea confesiunii, — și să dea nume potrivit comunelor înființate de nou. (§ 2.)

Acesta ar fi scopul mărturisit al legii, dar e foarte probabil, că legislatorii noștri dintr'un început au avut cu aceasta lege scopul ascuns de a schimba toate numirile de comune, cari conțin sunete străine de limba magiară, și ca folosirea numirilor nemaghiare să o restrângă cât mai mult.

Legea aceasta se execută după comitate și până acuma abia în parte este executată. Dar și din cât este ascultată ne-am putut convinge de modul într'adevăr barbar și pervers, în care se schimonosesc numirile bietelor comune. De dragul unei apariții false maghiare se calcă în picioare cu o ușurință într'adevăr revoltătoare și scârboasă orice considerațiuni istorice, etnografice și alte împrejurări reale, cari nice un om cu mintea la loc nu le poate ignora.

Aducem aici câte-va exemple restrângându-ne la comitatul Albei-inferioare. Comuna Limba avea mai înainte numele oficios maghiar tot Limba, dar fiindcă suna românește l'au schimbat în Lombfalva, — Straja, oficios Sztrázsa acum Öregyház, — Tartaria, oficios Tartaria acuma Alsótárlaka, — Cergăul mare, oficios Nagycserged, acum Magyarcserved (comună frumoasă curat românească), pecând din Cergăul mic, oficios Kiscserged au făcut Bolgárcserged de dragul unui popor luteran (Bulgari, Schei) românizați în limbă și port, — Mândra, oficios Mundra acum Széptelep, — Presaca de secăș, oficios Székás Prészáká acum Székásgyepü, — Găureni, oficios Gaurény acum Ompoly-száda, tot asemenea Ompolyprészáká acum Ompolygyepü, — Ampoita oficios Ompolyicza acum Kisompoly, Patrângenii, oficios Petrosán acum Ampolykövesd, Poiana, oficios Pojána acum Ompolymező, Trimpoele ofice. Trimpoele acum Kénesz

Valea dosului, ofice. Valea-Doszului, acum Nagyompoly, Gâmbuț, ofice. Gambucz acum Gombostelke, Silvașul român, ofice. Oláh-szilvás acum Mikószilvás, Cacova Aiudului ofice. Vláhháza, acum Urháza, Intregalde ofice. Intregald acum Harasgald, Bucium ofice. Bucsum acum Bucsonyi, Corna, ofice. Korna acum Szaroaspataka.

Astfel au eliminat toate, dar absolut toate sunetele românești din nomenclatura oficioasă așa încât dacă n'ar mai fi rămas atributul de „Oláh” al câtorva comune, din i-coana aceasta oficioasă s'ar părea că în comitatul acesta nici picior de român nu este.

Și procedura aceasta barbară s'a urmat pretutindenea prin ținuturile locuite de alte neamuri așa încât pe când botezarea aceasta a comunelor va fi gata pe toată linia, atunci „patrioții” pot iubi, că li-a succedat a magiariza țara — după cel mai splendid sistem „potemkin”.

Nouă lucrul acesta nu ne impune. Deplângem însă energia risipită și cheltuelile și timpul pierdut cu această ispravă distructivă, cu care se falsifică istoria și tradițiile și se ignorează stările și împrejurările faptice ale pământului acestuia, producându-se] confesiune și pagube nespuse pentru binele public și privat. Față de trecutul pământului acestuia, față de tradițiile noastre, față de binele și fericirea țerii acesteia și mai ales față de limba și ființa noastră românească ne simțim datori a folosi totdeauna exclusiv numai numirile cunoscute până aci în limba română, adică în viața de toate zilele; iar numirile oficioase le vom folosi exclusiv numai în actele și scrisorile oficioase, în cari expres dispune legea citată mai sus.

Inseamnă asta a românisa numirile de comune, precum le place unora să ne acuze? Nici decum. Recunoaștem însă că inseamnă a

respectă drepturile vieții unui popor, înseamnă a împedea falsificarea și maghiarizarea numirilor comunelor noastre, cari numiri fac parte din comoara limbii noastre. Aceasta cutezăm a o afirma chiar și față de acelea numiri, cari s'ar părea că sunt evident de origine maghiară, dar azi se folosesc în viața poporului român cu formațiune română. P. ex. Silvașul român. E evident că cuvântul „Silvașul“ se derivă dela „Szilvás“ cel magiar, dar oare mai are cineva drept să pretindă ca „Silvașul“ cel cu formațiune și cu accent românesc să-l restituim în gura românului în forma originală maghiară „Szilvás“. Doară tot cu același drept s'ar putea pretinde ca toate cuvintele, cari fac parte din tesaurul limbei române, dar sunt de origine străină, să se restituie în forma originală a limbei, din care s'au adoptat. Aceasta însă credem, că nu o vor admite nice bunii noștri patrioți.

„Szilvás“ ar însemna în l. română »Pruniște“, noi însă nu insistăm pentru traducerea acestui cuvânt, ci susținem numirea din l. maghiară, din care totdeauna se va vedea, că în comuna aceasta au locuit și maghiari, cari i-au dat numele, dar numirea aceasta în l. română nu pote fi pronunțată decât

în haina românească, pentru că altcum schimonosește graiul.

Cu atât mai vârtos ne vom lipi de numirile acele românești ale comunelor, despre cari nu se poate spune, că sunt de origine maghiară, și pentru cari s'a statorit nume oficios cu totul diferit de cel românesc. Nu vom zice deci nice odată că »merg la Kolozsvár“ ori că „am fost la Nagyenyed“. Aceasta din simplul motiv, pentru că ar fi o pocitură de limbă, mai ales când noi avem pentru comunele respective numiri frumoase românești.

Fiind vorba de Cluj, ne vine în minte, că pe invitarea trimisă din partea magistratului orășenesc pentru serbările desvâririi statuei lui Matia Corvinul, eră reproduc un sigil vechiu al orașului cu inscripția »*Sigillum civium de Cluswar*«. — Se pare deci, că domnii ar fi lucrat în mai bună armonie cu adevărul istoric dacă ar fi statorit numele oficios al acestui oraș în Cluj în loc de Kolozsvár; — atâta însă e sigur că n'au motive să se turbure atunci când noi îi zicem românește Cluj, — precum n'au drept nici să pretindă ca noi în l. română, și în afară de cazurile provăzute în lege, să folosim alte numiri de comune decât cele românești.

Doară Dlor pot să statorească

prin o lege și alte numiri oficioase maghiare ca p. ex. numirile zarzaturilor ori a altor obiecte de folos zilnic. — Și se pare, că nu suntem departe de acest termin. Noi însă nu le vom face plăcerea să le introducem în l. română, ci comoara aceasta o vom cultiva, desvoltă și o vom păstra totdeauna curată, și de dragul ei vom folosi exclusiv numirile comunelor cele românești.

Astfel numirile oficioase nu vor intra niciodată în folosință practică, ci vor rămânea pe vecie isolate în cataloagele și scrierile oficioase, — pentru că lucrurile perverse nu pot înlocui lucrurile naturale.

„Asociațiunea“ a făcut un serviciu neprețuit prin publicarea numelor românești ale comunelor cu populațiune românească, (Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română din Ungaria). Ar fi foarte de folos să se facă o colecțiune bună a numirilor de hotar din comunele românești, cari numiri asemenea sunt schimbate toate în foile nouă catastrale și funduare. Dela un jude regesc, care nu eră român și care eră încredințat cu rectificarea cărții funduare a unei comune românești, am auzit plânsoarea, că nu eră în stare

FOIȚA.

LIREI.

Când jalea mă cuprinde
Și totu-i trist în jur,
La tine vin, o! liră
Eu bietul trubadur.

La tine vin să-mi dapăn
Al sufletului dor,
La tine vin să-mi stâmpăr
Durerea 'n tact ușor.

Tu razim îmi ești dragă
În astă lume rea,
Deci cântă-mi pân' la moarte
Tu scumpă lira mea!

A. N. SZUNÁ

Nostalgie.

Dorm satele și câmpii și crângurile dorm,
E doamnă 'n fire pacea pustiului enorm...
— Sunt singur în odaie... și umezii păreți
Fiori îmi dau în suflet de crâncene săgeți,
Și-adorm scâldându-mi gândul în calde pri-
[măveri,
Lăsând pe-o clipă crucea nespusei dureri...

*E primăvară... soare... și paseri cântă iar...
Și-atâta voie bună-i și vrajă pe hotar.
Așa-i de vesel totul și-atâția prietini am!...*

*Dar visul, vis rămâne... Când ochii mi-i
[deschid
Zăresc acelaș doliu și-acelaș umed zid
Și-afar' acelaș crivăț se năpustește 'n geam.*

*Aceleași vise sfinte în sufletu-mi adorm,
Iar doamnă-mi este pacea pustiului enorm...
Vasile St-George.*

Un suflet chinuit.

(Continuare.)

— Mai seriem dragă, mai scriem, că
sunt încă multe — apoi incepu:

Pasăre galbină 'n cioc
Rău mi-ai cântat de noroc.
Ardă-ți focul ciocul tău,
Cum m-ai blăstămat de rău,
Căci toate zilele mele,
Mi-ai cântat să-mi fie rele.
Și toată viața mea
Mi-ai cântat să-mi fie rea,
Și dulceața mi-se pierde,
N'ai sbura în codru verde.
De-aș ști unde lăcuești
Să văd ce pasere ești!

Nu ești cuc, nici pupază
Că n'ai bună cântecă.
Nu ești cuc nici prepeliță,
Far' o hădă cătrăniță.
Dar eu nu te blastăm rău,
Far' te bată Dumnezeu,
Când o fi puii să-i scoți
Să ți-i mănecă corbii toți.
Moarte bună să nu ai,
Pasăre cu negru main,
Far' lovită 'ntr'un picior
Și prinsă de-un vânător.
Impușcată 'ntr'o areapă
Și la grea cursă băgată.
Nici de-acolo să nu scapi,
Până sama nu ți da,
De ce mi-ai cântat așa
Să-mi petrec eu viața.

— Ți-a plăcut nepoate cântărea asta?
— mă 'ntrebă Tușa-Chiva dupăce termină.

— Tare mult — îi spusei eu.
— Atunci s'ó scrii și asta.
— O scriu mătușă.

Creionul încheaga literă largă literă și
în curând brezde negre durmeau în ordine
pe albul de hârtie, în cari era depus întreg
blăstemul unui suflet înviorat.

— Mai spune-mi încă mătușă, — o
rugai eu blând, căci îmi păcu cum știe ea
să-și tâlcuiască durerile sufletului părăginit
de vremuri, dar pentru aceea încă bun și
nobil.

să statorească identitatea proprietărilor. In foaia catastrală era scris partea de hotar „edes verőfény“, pe când românul știa că are un loc la »Fața dulce«.

Revoluție în Mexic. Din New-York se comunică: Revoluția s'a întins asupra întregii republice Mexic. 11 provincii se află în mâna revoluționarilor. La Juarez liniștea a fost restabilită. Guvernul din Washington are de gând să trimită trupe la frontieră.

Ziarul „Sun“ află din Washington că oficial răsboiului socotește situaținea din Mexic ca foarte gravă. Infanteria și artileria vor pleca la graniță: alte detașamente considerabile sunt ținute gata.

Convocarea dietei bucovinene. Din Cernăuți se anunță: Clubul național român a hotărât să intervină cu toată stăruința pe lângă factorii competenți, ca dieta țării să se convoace cât mai curând. Situația financiară a țării, fiind dintre cele mai anevoioase și putându-se ameliora numai prin votul dietei, date fiind apoi marile scăderi, ce le îndură instituțiunile noastre culturale și economice, cari sunt avizate la sprijinul și protecținea dietei se impune numai decăt.

Clubul național român ar trebui de altfel să decline ori și ce rezponsabilitate, dacă din cauza neindeplinirii celor mai de căpetenie necesități ale țării, — care au rămas neresolvate mai bine de doi ani — urmările ar deveni desastroase.

Corespondințe.

Din Feldru.

Era ajunul de Anul-nou. Un frig de crepau pietrile. Eu aveam de călătorit dela Năsăud, unde poposisem, mai departe spre Sângeorzul-român. Scăpând trenul m'am văzut necesitat am face calea cu sania. Am plecat din Năsăud cătră seară. Am trecut prin Rebrisoara unde giasurile vestitorilor Anului-nou începeau să se audă. Lăsând Vărarea la o parte am ajuns în frunțașă comună Feldru. Într'aceasta băgai de seamă că mă cuprinsese frigul de-a binele. Nu prea aveam chef să merg mai departe, înainte de a mă tucălzi undeva. Aveam un cunoscut în Feldru dar nu știam unde șede. Tot întrebând l'am aflat. Am intrat înăuntru. Indată-ce a aflat pentru-ce veneam, mi-a dat un scaun lângă foc. Nevasta și cele două fete erau gata, de mers la petrecerea populară ce o aveau în seara aceea, ceea-ce aflai din vorbele lor. Plecară după-ce le urai petrecere bună. Am început să vorbesc cu bărbatul ce rămase cu mine multe de toate și între altele a venit vorba și de dl preot. Mi-să pare e dl Ștefănuțiu care a fost profesor de muzică în Năsăud — i-am zis. „Da, da o fost, că doară ce cântă ei în astă-seară dlui i-o învățat. Am fost și eu mai ieri acolo la școală să-i aud, da tare mândru cântă...“

Bine că amintești de școală, de când o aveți? Nu e de stat?

„D'apoi de când a venit dl părinte Ștefănuțiu. Aveam noi școală dar ne-a trebuit una mai mare“... Iar la întrebarea a doua imi răspunse cu o mândrie proprie someșnilor. „Crezi dta că la noi în sat ar putea

fi o școală de stat; chiar dacă ar fi mereu ar fi goală.

Despre dl Ștefănuțiu imi spuse multe bune și frumoase. Intre altele, că tot corul acela ce se producea în seara aceea, instruat tot de dl Părinte cântă mai în fiecare Duminecă în biserică condus de harnicul învățător Ioan Sângeorzan.

„Când a venit dl Părinte atunci la început umbra în fel și formă să poată abate pe oameni, să nu mai bea. La început le-a spus cu buna „la oameni buni nu-i bun vinarsul, cele mai mari blăstemății să fac în beție“. Dar dacă a văzut că nu-l prea ascultă lua crășmele de-a rândul și ti scotea afară cu bota.

Și știu odată ca imi aduc bine amiate, Dumnezeu să-l ție pe dl părinte că ni-o scos dela rău.

Era într'o zi de vară, pare-că era Duminecă. Stam în crășmă cu încă vre-o doi bărbați. Când iacă se întunecă chilia. Ne uităm la ușe, cine era? Dl părinte mănios, parcă eșiau fulgere din ochi cu cărja în mână ca și un arhangel ce vine să te blasteme începu să ne ocărească. Ne-am luat catrafusele și care încătro. Și de atunci Dumnezeu îl ție pe dl părinte că bine ne-a învățat nu am mai călcat în crășmă. Dacă chiar imi trebuia aveam pe cineva ori te miri ce imi aduceam acasă“.

Și mi-a spus multe frumoase despre dl Ștefănuțiu. Cum luptă Dsa pentru înaintarea și înflorirea comunei Feldru. Ajute Dumnezeu să-și poată păsteri turma cu vrednicie — după-cum cred că ti e și gândul.

După un popas de vre-o oră și jumătate mi-am continuat calea.

Călătorul.

— Tușă-Chiva a apucat atunci firul unui alt cântec și-l torcea așa de frumos. Așa:

Creșteți flori și nu 'ndoriți,
Că mie nu-mi trebuiți.
Creșteți flori cât gardurile,
Să vă bată gândurile.
Pân' eram acas' la mama,
Eram pasăre și puiu,
Eram dragă ori și cui;
Dar de când m'am măritat
Nu-s nici pasăre, nici pui
Nici nu-s dragă ori și cui.
Pân' eram acas' la mama,
Eram rujă după masă,
Rojmalin verde 'n fereastă;
Dar de când m'am măritat,
Sum o rujă după ușă,
Rojmalin verde 'n cenușă,
Sum o rujă subt războiu,
Rojmalin verde 'n gunoiu.

Lacrimile iar o podidiră. Știam, că o dă rău cu bărbatul său, care e un beutor fără seamă, dar nu-i înțelegeam în de ajuns durerea, ce pare-că îi tăia inima ca un cuțit.

O simțea și Tușă-Chiva aceasta. Deci începu a-mi spune, că pe când era încă copilă i-a spus bunică-sa o cântecă frumoasă de tot, poate o auzise și ea dela altul, cu o mândră și un bădiț. Imi spunea că o mai știe și acum, dar nu mi-o spune căci acum nu i-se mai lovește. Au trecut vremurile bune de-atunci, de când a părăsit căminul părintesc.

Doar ea avuse și alți draguți, tot flăcăi frumoși și bogăți, dar de-odată nimereste la ei un voinic cu părul negru ca peana corbului, cu mustăcioară abia mijită și alb ca spuma laptelui. Mai ales pletele acele retezate așa de frumos îi mai stau. Era ca bădița din cântecă. Inalt și fercheș. Acesta apoi i-a răpit inima. Il iubea... Il iubea ca floarea roaua dimineații, la o... la o singură privire.

— Ba spune-mi-o și aceea, — o întrepruse eu. Fă bine spune-mi-o, căci abia îți mai reamintești trecutul, cu frumsețile sale ca din povești.

— Nu... nu... Căci mă doare... Dar totuș... Ascultă:

Mă dusei prin dumbrăviță,
Mă 'ntâlnii c'o copiliță.
O-am prins și sărutat,
La părinți eu o am dat,
Ca s'o ție și s'o crească,
Minte 'n cap să dobândească.
Eu mi-am pus picioru 'n scară
Și m'am dus strein prin țară,
Și doi ani și jumătate
Învăța-i prin lume carte.
Dar ea carte mi-a mănât
Că 'n sfârșit s'a 'ncredințat.
Eu atunci m'am supărat
Și mi-am picioru 'n scară
Și-am pornit spre scumpa-mi țară,
Țară mândră și amară.
Dar de jale și bănat

Nici în sat nu m'am băgat.

Mi-am găsit o viorea
Și-am făcut o fluera,
Am găsit o cicoriță,
Mi-am făcut o ceteruță.
Ceterat-am, fluera,
Măndrele s'au adunat
Și-o venit și-a mea mândruță,
Gata ca o peuniță,
Mândră ca o porumbiță.
Eu atunci o-am sărutat,
Iară ea mi-a cuvântat:
Lasă-mă bădițul meu,
Lasă-mi-te Dumnezeu,
Că ție și-am părut mică,
Altora le-am fost voinică.
Dară lasă badeo lasă,
Mi-te du tu azi acasă.
Și fântână-ți fă 'n grădină,
Părăiaș cu apă lină.
Și din fluera tu sună,
Că și-e apa tare bună,
C'or veni nevestele,
După ele fetele,
Și-oi veni bade și eu,
Mândră ca un curcubeu
Și-oi veni cu cofa goală
Pe când soarele se scoală.
Eu m'oi face mănioasă
Și-oi veni la voi acasă
Și și-oi fi bade mireasă.

(Va urmă).

Din Maramureș.

II.

In 20 Ianuarie n. s'a ținut a 2-a adunare în *Vișdul-de-sus*. Un oraș mic de provincie, cu locuitori în preponderanță: jidovi galițieni. Fiind zi de Sâmbătă, toate boldele sunt închise, căci mai toți boldașii sunt jidani, negoțul și comerțul e în mâna lor. Are și o judecătorie cercuală, unde Sâmbătă și în sărbători jidovești aproape deloc nu țin pertractări, dar sărbătorile românilor nu sunt băgate în seamă, sunt bajocorite în modul cel mai rușinos. Barem că tot jurul Vișăului, toate satele sunt românești. Afară de Creăiun. Paști și Rusalii în toate celelalte sărbători cu grămada au soroace români pe judecătoria din Vișăul-de-sus. Nici Boboteaza chiar nu-i luată de sărbătoare. O mai mare bajocorie a sărbătorilor noastre, nici că se poate închipui. Voi, advocaților români din Vișăul-de-sus, nu suferiți să ni-se bajocorească și pe mai departe legea noastră românească, ci săriți într-o apărarea ei, și cereți cu toții, că de acum înainte să cinstească sărbătorile noastre, și să nu poarte pe drumuri în sărbători pe părinții și frații noștri, când în vremea aceea, ei ar trebui să fie de față înaintea altarului, dând mulțumită aceluia Judecător, care are să le dicteze odată o astfel de sentință, care decide pe-o eternitate în-treagă.

Reuniune de temperanță în Șutu.

Cetim în sf. Scriptură: „Dacă greșește fratele tău, ceartă-l între tine și între el; și de te va asculta, ai dobândit pe fratele tău! Cu o adevărată bucurie și mângâiere sufletească prind condeiul în mână spre a spune și altora, că mănecând din aceste cuvinte ale sf. Scripturi, cu ajutorul Bunului Dumnezeu; am dobândit pe frații și fiii mei sufletești din comuna Șutu.

Indată-ce m'am introdus în comună, mi-am prefipt ca cel mai sfânt și mai urgent scop, de a ținea poporul cât se poate de departe de crâșme, și de a smulge pe cât se poate sticla cu rachiu cea dătătoare de mizerie, din mâna țaranului și de a o înlocui cu mult binefăcătoarea sapă, lopată, coasă etc.

Prima dată am cercat să pot esopera închiderea birtului, începând de Sâmbătă seara până Luni dimineața. La aceasta însă mi-a reflectat pretorele; că înzădar aducem o astfel de hotărâre, căci comitatul nu aprobă și astfel ne lipsește puterea executivă.

Văzând că pe calea aceasta nu pot izbui, am cercat la porțile inimii fraților și bătănd cu putere sau deschis. Adevărat că porțile cele mai tari nu le-am putut deschide; sper însă în Domnul, că și aceste mai puțin porți cu timpul, văzând faptele cele bune a le soților, se vor deschide.

La un început oare care am ajuns! Cum va fi sfârșitul? Dumnezeu știe! Mijloace de a îndupleca și a esecuta am: „rugăciunea” ruga-voi pe Tatăl, ca credința lor să nu scadă, „predică” muștră, ceartă, îndeamnă, stai asupra cu vreme și fără vreme, zice sf. apostol Paul; și „pilda”, verba movent, exemplă trahunt!

Aceste trei avându-le la îndemână am îndrăznit a-mi cerca norocul spre a înfripa și înființa în comuna noastră o mică Reuniune de temperanță.

Așa Duminică în 4 Februar 1912 după citirea sf. Evanghelii, după o scurtă predică, în fața sf. Cruci și a Evanghelii am luat o hotărâre, pe care o las să urmeze:

„Cu noi este Dumnezeu”.

De câte ori mergem la sf. biserică locul cel mai potrivit pentru meditația asupra vieții omenești, și auzim cântându-se: „Din tinerețele mele, multe patimi se luptă cu mine etc., ne vin în minte toate năcazurile ce are să le sufere omul pe pământ. Așa dacă ne uităm bine la prezentul plin de miserie sufletești și trupești, ori apoi reprimim în trecutul tot așa de dur și sgronturos, ori apoi privim în viitorul obscur și nesigur, vedem că viața omenească în această vale a plângerii e compusă din mai multe pături, de lipsuri, neajunsuri, produse de tot atâtea patimi omenești!

Multe sunt patimile cari se luptă cu omul, și cari au dat ansă sf. biserici să cânte: „Din tinerețele mele, multe patimi se luptă cu mine etc.” Dintre toate patimile însă cari ne stăpânesc, nici una nu e așa de cumplită și așa de primejdioasă pentru suflet și trup, ca scârboasa patimă a beției.

Beția este cauza celor mai multe și mai triste efecte!

Beția este mama păcatelor celor mai mari și mai înveninatoare de suflet!

Beția învrăjbește pe om cu Dumnezeu, pe om cu om, pe om cu dobitoac!

Beția îmbulzește oamenii la ușile judecătorilor și a tribunalelor!

Beția umple temnițele, spitalele și casele de nebuni!

Beția pierde credința, creditul și cinstea! Beția șterge scaunele, mătură drumurile, umple șanțurile!

Beția deschide cutitele, implântă pumnalele, ridică săcurile și sfarmă capetele, aprinde chibritele, arde edificiile, pune dinamiturile și dărimă zidurile. Beția e izvorul nesăcat al înjurăturilor celor mai înfloritoare, a minciunilor și a jurămintelor nedrepte!

Beția e patroana furtului, curviei, ba în multe cazuri a uciderii și a sinuciderii și a măcelului.

Beția e mama vitregă a foamei!

Beția descoperă șura, vinde boul și vaca, strică pacea din casă, alungă liniștea, bate nevasta, alungă copiii, sparge vasele și fereștile.

Beția tâmpește mintea, slăbește corpul, propagă boala și strică generațiunea!

Beția e în stare să schimbe firile așa: din om blând ca mielul, face fiară săibatică ca tigru. Beția leagă și desleagă limbile!

Aceste toate precum și alte multe de soiul acesta, tot atâtea urmări triste a beției, neîndeamnă pe noi subscrișii locuitori ai comunei Șutu să mai ciotăm din creasta acestei patimi și să o mai umilim puțin. Pentru păzirea sufletelor noastre, pentru sănătatea trupească a noastră și a urmașilor noștri; pentru pacea, sănătatea, bună starea, bună înțelegerea, cinstea și trăinicia scumpei familiei noastre, pentru înflorirea neamului nostru ce suferă mari daune din pricina beției, și mai ales pentru mărirea lui Dumnezeu, a Domnului N. I. H. ce s'a restignit pe cruce pentru păcatele noastre, și a scumpei sale mame, patroana neamului omenească, ne legăm pe sf. Cruce și Evanghelie și pe cuvântul nostru de cinste că în decurs de 5 (cinci) ani, începând din 1 Februar 1912 până

în 1 Februar 1917 ne vom feri de această urtă patimă a beției.

Și anume:

1. În decurs de 5 ani nu ne vom îmbota, nici nu ne vom ameți cel puțin, ei din contră vom sta la marginile cele mai departate ale beției, așa că judecata minții în totdeauna să ne fie clară (normală) și în drum și acasă, și ori unde vom fi!

2. Ne vom feri totdeauna de oamenii beți și bețivi!

3. Nu vom îndemna pe nime cu deădinsul să bea (afabilitatea exagerată a românului).

4. La orice serviciu Dumnezeesc nu vom da beutură. Așa, nici la *botez*, nici la *maslu*, nici la *mort*, nici la *feștaniel*

De câte ori va încerca neadormitul șerpe să ne înșele spre a călca acest contract, aducene-vom aminte de cuvintele puse în fruntea acestui contract: „Cu noi este Dumnezeu!” Și dacă Dumnezeu e cu noi cine va fi în contra noastră?

Dumnezeu sf. ajute cauzei noastre.

Șutu la 4 Februar 1912.

Longin Corcheș
preot.

Reviste.

Episcopie gr.-cat. maghiară.

„Budapesti Hirlap” se ocupă în loc de frunte cu chestia episcopiei gr.-cat. maghiare și zice următoarele: „Rezultatul de însemnătate istorică a unei lupte și munci purtate pentru limba și validitatea noastră națională, îl comunicăm acum cu bucurie: În Roma s'au delăturat piedecile, pentru o episcopie cu limba liturgică maghiară. Azi a fost consfătuirea în chestia aceasta cu participarea autorităților bisericesti interesate. A luat parte la această consfătuire și Mogn. Rossi, conducătorul actual al nunțiatului din Viena și după ascultarea prelaților dieceselor interesate, s'au stabilit și condițiile înființării noii episcopii... peste câteva luni limba maghiară va resuna victorioasă la altare și mii și mii de maghiari vor preamări pe acei bărbați, cari au eluptat validitatea limbei statului maghiar”.

Apoi continuă: „E de interes național ca altăturarea comunelor să se asigure și să rămână posibilitatea unei alăturări ulterioare la episcopia maghiară și pentru acele comune, în cari credincioșii liturghiei maghiare încă nu sunt în majoritate. Se poate, ca asigurarea acestui drept să fie numit prilej pentru emulare, dar și dacă va fi întrecere, e pentru un scop nobil și nimic nu-i stă în cale, ca acolo, unde credincioșii pricep limba maghiară, limba liturgică să se fixeze cea maghiară. Regularea congruei dă o puternică armă în mâinile statului, ca de cumva desconsiderarea limbei maghiare ar îndemna pe unii, ca să treacă la alte confesiuni și acolo se formeze nouă comune bisericesti, statul la aceste nedându-le ajutor, să împiedece formarea astorfel de comune bisericesti.”

E peste tot de dorit, ca la întrebuințarea 1 milion și jumătate de cor. ce statul le dă pentru regularea congruei, să-și asigure o mai mare sferă de drept...»

Așa cuvântează imperialistul și noi nu ne indoim, că glăsuiește din inima tuturor guvernărilor noastre de azi. Noi le credem toate, că pentru ridicarea episcopiei maghiare au obținut deja învoirea cercurilor mai înalte politice, nu ne vine însă se credem, că Roma și-ar fi dat învoirea la așa ceva. Și nici nu credem, că de acolo să vină aprobarea așa de ușor și așa de iute. Și dacă totuși ne-am înșela în calculii noștri și de acolo ar veni aprobarea înființării noi episcopii, — care mai întâiu pentru biserica latină ungară ar avea urmări incalculabile — pentru noi ar însemna începutul unei epoci de cele mai triste. Nu ne indoim, că episcopia noauă s'ar îndrepta cu toate armele în contra noastră, formând începutul unui Kultur-Kampf de urmări incalculabile. Se sperăm, că pe lângă toate conferențele din Budapesta, chestia rămâne și pe mai departe un — pium desiderium!

Noutăți.

Marele Duce Andrei la Viena. Din Viena primim știrea, că marele duce Andrei Vladimirovici a sosit ieri dimineață cu suita sa la Viena. La orele 5 și trei sferturi marele duce va fi primit de împărat în audiență, iar la ora 6 va avea loc un dineu, la care va azista arhiducele Franz Ferdinand, împreună cu toți arhiducii aflători la Viena, marele duce Andrei Vladimirovici cu suita sa și personalul ambasadei ruse din Viena.

Avis. Se aduce la cunoștința Onor. membrii ai societății meserieșilor din Blaj, că adunarea generală convocată pe 11 Februarie a. c. s'a amânat. *Comitetul.*

Programa ședinței festive, ținută în 12 Februarie 1912 în onoarea Ss. Trei Ierarhi, patronii gimn. din Blaj. 1. „Marș introductiv“, orchestra gimnazială. 2. „Patronii gimnaziului și însemnătatea lui Petru Maior“, discurs de Vasile Desmirean, cl. VIII. 3. Fantazie cu solo de violină, orchestra gimn.; solo exec. de Z. Miculescu, cl. VII. 4. P. Cerna: „Dura lex“, decl. de Ion Groze, cl. VIII. 5. „Stejarul și cornul“, de Teodorescu, corul gimn. 6. Arany János: „Walesi bårdok“, decl. de Vichente Ardelean, cl. VII. 7. „In dimissionem Chananaeae“, Homilia S. Ioannis Chrysostomi, rostită de Ioan N. Voicu, cl. VIII. 8. „Dăte-n lături“, Galopp de Bloh, orchestra gimn. 9. „Eis tijn êxliou tijn Kasavaias, Oulia tou Ioanou Xrυσoστόμου T. Murășan, cl. VIII. 10. „Imnul Astrei“, cor cu acomp. de orchestră. 11. Johannes Chrisostomus: „Lob des Gebetes“, decl. de Valer Bilțiu, cl. VII. 12. „Marș final“.

Petreceri. Tinerimea română din Căcova-Ierii și jur din incidentul adunării a despărțământului „Astra“ invită la producțiunea teatrală împreună cu concert și dans, ce se va ținea Joi în seara de 15 Februarie st. n. 1912 orele 7 în localitățile școlii

ortodoxe, cu un program variat, în care se va cuprinde și conferența dlui avocat dr. Ioan Giurgiu din Iara. *Comitetul arangiator.*

Oltul amenință să se reverse. Din cauza unui zăpor ce s'a format pe Olt în dreptul satului Jieni din Romanși, Oltul a început să se reverse pe lunca satului Plopii Salvițești din jud. Teleorman. Duminecă a fost la fața locului dl prefect de Romanși și se așteaptă venirea unei trupe de soldați dela Caracal, care să sparga zăporul cu dinamită.

Până acum inundația nu a luat însă ființă.

Vicemaior. În armata austro-ungară s'a creiat gradul de vicemaior, pentru a reduce timpul prea lung ce aveau a aștepta ofițerii înainte de a avansa la rangul de „ofițeri de stab“, și care comporta: la infanterie etc. 28½ ani (subofițeri: 2½, sublocotenent 5, locotenent 9, căpitan 12 ani), în statul major 16½ ani (la trupă 5, în școala de război 3, căpitan 8½, la auditoriat 16 ani (locotenent 3½-4, căpitan 12), la medici 18½ ani (medic-locotenent 2½, medic-căpitan 16), la intendență 20 ani. Vicemaiorii au 3 stele și nasture, încolo insigniile de maior.

Asentări extraordinare. Ziarul „Zeit“ din Viena anunță:

Deși asentările generale se vor amâna totuși vor fi asentări extraordinare în lunile Martie și Aprilie.

După ordinaținea ministrului de războiu la aceste asentări se pot prezenta toți aceia, cari ajung în anul acesta la asentarea generală, al cărei termen nici astăzi nu se poate ști; sau cari sunt împiedecați prin călătorii în străinătate, cari nu se pot amâna, sau cari din alte cauze însemnate nu pot să se prezente. Organele administrative au să decidă, cine se poate anunța la aceste asentări.

Notă. Se contribuim la fondul ziaristilor români din Ungaria! Ori-ce dar este a se trimite la adresa Institutului de credit și economii „Ardeleana“ în Orăștie (Szászváros).

Câți Sași sunt în Făgăraș? Dintr'o corespondință a ziarului „Sieb. D. Tageblatt“ reținem următoarele rânduri: Comunitatea bisericească evanghelică din Făgăraș a numărat cu finea anului trecut 691 suflete (312 bărbați și 379 femei), o creștere de 11 suflete față de anul 1910. Școala noastră primară o cercetează 89 copii, între cari 56 copii ev.

Necrolog. *Tóth Miklós*, fost pe vremuri pretor în Blaj și mai târziu president la scaunul orfanal în Aiud, în care calitate s'a și pensionat, a repausat la 8 crt. în vârstă de 73 ani. Fie-i țărina ușoară!

— † *Nicolae Tincu*, preot gr.-cat. în Ghirolt, a murit după un morb grav și plin de suferințe în etatea de 48 ani. Fie-i țărina ușoară și memoria în veci binecuvântată! Gherla, la 8 Februarie 1912.

— † *Veturia Hodárnău*, elevă de a III. cl. norm., fca preotului nostru din Pata, după scurte dar sfâșietoare suferinți s'a stins din viață în vrâsta fragedă de 8 ani.

Doi băieți

din casă bună cari să fie absolvați cel puțin 2 clase gimnaziale se primesc ca învățăcei în legătoria de cărți a lui Ioan Domșa din Blaj.

Partea Literară.

VOEVOZII.

Povestire originală a „Unirii“.

de Dela Bistriță.

PROLOG.

(Continuare).

Astfel destinele Țării ajunseră în mâinile Turcilor. Pașa închină tronul Țării-Românești boerului Bădica, numindu-se singur Radu Vodă, de vreme-ce pretindea a fi unul din fiii lui Radu-cel-Mare. El a fost o păpușe, pe care Turcii o jucară tot timpul după-cum voiau. Înainte de a pune mâna pe cârmă, jură se plătească tot anul, în luna lui Aprilie, haraciul haznalei împărăției Turcești. Numai în vreme de trei ani aduse Țara la sapă de lemn, storcând din sudoarea săracului popor dijme și biruri ne mai pomenit de mari. Boierul Bădica, — pe care poporul nu-l recunoscuse de Vodă, ajunsese să fie un adevărat blăstem pe capul bietului popor.

Nici boerii, nici mojiicii nu mai puteau dovedi cu plata atâtor grozavii de biruri, stoarse de dragul haraciului, plătit cu atâta sântenie tot anul de Bădica.

Turcii, pe deplin mulțumiți cu o asemenea unealtă de îmbogățire, ocrotiau cu neclintită credință — cu iataganele — și tronul și Domnul, în contra vrăjmașilor, ce-i urziau în taină, surparea. Înăbușita gemere a poporului trebui să izbucnească odată, ca lava unui vulcan clocotitor de mânie... Boerii ațigând poporul rezvrătit, jurară cu toți, uniți într'un suflet, răzbunare asupra boierului Vodă. Glasul rezbunării cutremură plaiurile Țării ca un trăsnet îngrozitor. Stăpânii deslănțuiră iobagii din cătușele robiei, — iar răsculații săriau ca niște zăvozi turbați, să sfășie vânzătorul pământului.

Într'o noapte de toamnă târzie, tinărul voinic, Radu dela Afumați, porni în fruntea cetei răscolite, spre Curtea-de-Arges, să pună capăt ticălosului Domn. Cumplii împrejurară târgul din tuspătru părți, amenințându-l cu fier și foc, de nu-l dau pe Vodă viu. Fuga Domnului era cu neputință. Pumnul de arnăuți ce străjuiau ființa domnească, nu îndrăznea să dea piept cu sumedenia oțeriților viteji. Nici Turcii, tăbăriți în tirgul lui Bucur, nu-i puteau sări într'ajutor, în pripă. Bădicăi îi rămase de ales una din două: ori să-și dea capul, ori să se lepede de Turci. Vodă, în aceea clipă de șovăire și de spaimă, alese să rupă vechea preținie cu Turcii, jurându-le peire. Astfel, rândurile răsculaților se uniră cu rândurile lui Vodă, năpustind pe neașteptate asupra afurisitei păgâni, s'o sfarme și s'o șteargă de pe fața pământului. Pe câmpul Filaretului, într'o noapte, pe când oștile turcești dormiau în corturi, viteji din două părți încinseră taberile, și din două părți începură a zvirla în păgâni cu plumbi împărțitori de moarte. Apoi viteji ca niște zmei zădăriți se repeziau asupra trezitei păgâni. Paloșele, săbiile și junghiurile voinicilor retezau mii de capete într'un urlet desperător, de moarte, — iar ploaia de plumbi făcea prăpădenii în rândurile dușman. Câmpul era un norman de leșuri păgâne. Ici, colo mai auziai vaetele răniților, ce se stângeau în crude svircoliri de moarte. Mândra oaste

turească fu cu desăvirire sfărâmată de vitejii români, — iar Țara fu mântuită și scoasă din jugul tiranilor barbari.

Dar nici Turcii nu dăruiră trădarea Domnului. Tocmai pe când sultanul din Stambul trimetea alte oști proaspete, cu gând de răzbunare, tocmai pe atunci în București, Turcii sfărâmară capul Domnului cu buzdanul, în luna lui Făurar 1524.

După norocoasa izbândă, cu toții într'un glas înțonară pe Viteazul Radu dela Afumați. Și iată cum vorbește acest Domn milos despre Bădica: *)

„Am trimis capul lui Bădica și alte două capete la Poartă; iar trupul lui Bădica l'am luat Domnia mea însumi, și m'am dus Domnia mea la mănăstirea Dealului, și l'am îngropat acolo“.

(Va urma).

Floricele din raiu.

Hattler S. J. - Tóth S. J.

(Continuare).

Pentruca aceste virtuți, cari încă erau mici și slabe, să crească și să ajungă la putere, Dumnezeu a supus-o pe Mărioara la grele încercări și ispite, totodată însă i-a dat și atâtea daruri, încât conlucrând serios cu ele a putut să învingă ispitele și să rămână în bine tare și nemișcată.

Suferințele acestea ale sale le-a comunicat în scris preotului său și i-a povestit că pe când era de treisprezece ani și jumătate începuse foarte a fi nedumerită. »Am îndurat — zice ea — ispite foarte înverșunate și aproape continue în contra curățeniei. Sufletul îmi era plin de nedumerire, toropeală și uscăciune. Nicăiri nu găsisem mângâiere, nici la Dumnezeu, nici la mama mea, eare tristă suferea pentru mine, deși nu știa ce mi-e.

Dumnezeu, prin aceste ispite groaznice încă din frageda-mi copilărie a voit să-mi formeze inima și să mi-o întărească. A turnat în mine plăceri de acelea, cari nu mă trăgeau cătră lume. A îngăduit să văd eu însămi ce lucru primejdios e să se dea cineva patimilor sale. Pe lângă aceasta mi-a turnat în inimă tot mai mare și mai mare dragoste pentru vergurie, și frică mare să n'o pierd.

Multă vreme a ținut lupta aceasta cu pornirile mele cele rele; frica și zăpăceala m'au neliniștit mult. Dar și grija păstrării prețioasei comori a fecioriei, tot mai tare creștea în mine și Dumnezeu mi-a stat în ajutor până în ziua în carea duhovnicul meu mi-a îngăduit ca peste un an să fac votul fecioarei. Din acest timp începând mi-s'a micșorat zăpăceala și neliniștea sufletului meu a scăzut foarte. În toată luna umblam la masa Domnului.

Ispitele contra curățeniei au încetat ce e drept, lupta însă a ținut și mai departe. În 1839 am ajuns de 17 ani. Simțiam cum s'au resculat deodată deosebitele porniri rele a sufletului meu, provocându-mi toate puterile la luptă pe moarte și pe viață. Îngâmfarea-mi din copilărie a izbucnit în mine mai înverșunat ca totdeauna; mânia mi-a copleșit inima ca fierea. Îndârjirea își ajunsse gradul cel mai înalt: o vorbă, o cău-

tătură, o mișcare, orice nimică: toate le urcam într'alții și-mi ațâtau nerăbdarea. Ce suferință a fost aceasta și ce viață!»

Și cu prilejul acesta a cercat ajutor la dulcele nostru Mântuitor, din sf. Cuminicătură și acolo a și găsit. Despre aceasta astfel îi mărturisește preotului: »Trebuie s'o spun drept că mă întorc spre Mântuitorul Isus, ascuns pe altare în această taină nepătrunsă, cu cea mai tare încredere; la el caut odihnă și o astfel de bucurie aflu acolo, pe care n'o pot așterne pe hârtie. Isus mă apără de pe altare în contra vrăjmașilor mei: a diavolului, a lumii și-a pornirilor mele cele rele. El mi-e mângâierea în suferințe, arma în lupte, raiul pe pământ, Dumnezeuul meu și totul al meu, Isusul meu și Mântuitorul meu«.

Din acest timp începând a dăruit-o Domnul pe Mărioara într'adevăr cu daruri neobicinuite; i-se arăta adesea în suflet, și o învăța cum trebuie să se roage, să mediteze și să-i slujească Lui, cu cucernicie. I-a și-a descoperit voința sa, care era să pășiască în cinul »Călugărițelor celor după Sfânta inimă« numite.

Mărioara a urmat întocmai acestei chemări, a pășit în aceea societate vrednică de cinste și în 1847, în anul 25 al vieții sale acolo a și murit în vestea sfințeniei.

(Va urma.)

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Nr. 760—1912.

(20) 3—3

Concurs la oficiul de medic arhidiecezan.

Pentru completarea oficiului de medic arhidiecezan în Blaj, devenit vacant în urma morții medicului Dr. Alexandru Pop, prin aceasta se publică concurs cu termenul de 15/2 Martie 1912 incluzive:

I. Emolumente:

1. Salar anual 2400 cor. în rate lunari anticipative.
2. Relut de cortel 800 cor. în patru rate trimestrali decursive.
3. Cuincuenale de câte 200 cor. computate dela ziua întrării sale în acest oficiu.
4. Drept la fondul de penziune al oficialilor de administrațiune arhidiecezani.

II. La rugarea, ce se va înainta Veneratului Conzistor Arhiepiscopesc din Blaj, pentru obținerea acestui oficiu, se vor alătură următoarele documente:

- a) Extras matricular de botez.
- b) Diplomă de medic, în original, ori în copie legalizată.
- c) Diplomă despre cualificațiunea de profesor pentru igiena școlilor medii, sau în lipsa acesteia declarațiunea, că în timp de 2 ani își va câștiga această diplomă.

d) Atestat despre practica de până acum.

e) O scurtă biografie (curriculum vitae) din care să se vadă activitatea de până aici.

III. Obligațiune:

1. Va avea de a vizită statul sănătății, celor ce concurg la s. Teologie, la Internate, la curs de cantori, și de a da atestat despre rezultatul vizitei.

2. A cercetă elevii morboși pela instituttele române gr. cat. din Blaj: teologie,

gimnaziu, preparandie, școala de fete elementară și civilă, și școala de aplicație și cea de industrie, și a-le prescrie medicamente.

3. A vindecă personalul clerului și al Oficialilor din gremiu, cari stau în serviciul arhidiecezei; precum și personalul de servitiu, care se ține de domeniul metropolitan, de seminarul teologic, de internatul de băieți, de cel de fetițe și de cel preparandial.

4. Ară să propună igiena în seminariul teologic, în gimnaziu și în institutul pedagogic în numărul prescriș de oare.

4. Va da părere în cauzele designate de Conzistor.

5. Va cercetă pe bolnavii domeniilor administrate în regie pe lângă taxele stabilite.

Rugările întrate după 15/2 Martie a. c., nu vor fi luate în considerare.

Blaj din ședința consistorului arhiepiscopesc ținută în 30/17 Ianuar 1912.

Atragem atențiunea

la pepiniera „Domeniului românesc din Bobalna“ lângă Orăștie, a cărui proprietar e Dr. Aurel Vlad, unde se află de vânzare pentru primăvara anului curent un (1) milion

altoi de vie americană,

din calitățile (soiurile) cele mai distinse pentru vin și masă, pe lângă celea mai moderate prețuri. — Viță americană cu și fără rădăcină, și ochiuri pentru altoit din toate varietățile (soiurile) încă se află de vânzare.

Fiind pepiniera noastră bine îngrijită, n-a fost atacată de peronosporă, altoii sunt desvoltati la perfecție. Pentru altoii liferați din pepiniera noastră garantăm, că soiurile sunt curate.

La cerere să trimită franco și gratis catalogul despre altoi de vițe cu prețuri și cu îndrumări practice pentru plantarea și lucrarea nouelor vii.

Proprietarii de vii să se adreseze cu încredere deplină la

(19) 3—45

Administrația „Domeniului din Bobalna“

Băbolna u. p. Szászváros.

Nrul 3—1912.

(17) 3—3

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la edificarea școlii gr. cat. din Năoiu, prin aceasta se recearcă să-și înainteze ofertele în scris, însoțite de cauțiunea de 200 cor. adecă două sute euroane la oficiul parohial cel mult până la 25 Februarie 1912 la 10 ore a. m.

Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Operatele despre acestea lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, descrierea tehnică, preliminarul de spese și planul aprobat de Preaveneratul Conzistor Metropolitan la 23 Maia 1911 sub Nrul 2345 se pot studia zilnic la oficiul parohial gr. cat.

*) Vezi „Istoria Românilor în chipuri și icoane“ de N. Iorga. (Ed. Minerva. 1905) pg. 12.

Între orele 8—12 a. m. și 2—4 d. a.
Curatorul bis. își rezervă dreptul
de alegere dintre minusferenți.

Năoiu, la 21 Ianuarie 1912.

Simion Popu
paroh gr. cat.

Vasilie Hulpe
primecurator bis. scol.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Arina”, societate pe acții, în sensul §-ului 20 din statute, se invită la a V-a adunare generală ordinară, care se va ține în Carăi (Nagykároly), la 22 Februarie st. n. 1912, la 10 oare înainte de amiază, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Alegerea a 2 notari și a 2 verificatori ai procesului verbal, cari sunt însărcinați și cu conducerea actului de alegere.
 2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere dimpreună cu stabilirea bilanțului pe 1911, împărțirea profitului curat și votarea absolutului pe anul 1911 pentru direcțiune și pentru comitetul de supraveghiere.
 3. Alegerea a 3 membri în direcțiune și anume doi cu mandat de 5, unul cu mandat de 3 ani.
 4. Stabilirea salariului, a marcelor de prezență și a speselor de călătorie pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere pe anul 1912.
 5. Desbaterea asupra propunerii direcțiunii, referitor la fuzionarea institutului „Arina” cu institutul de credit și de economii „Bihoreana” din Oradea-mare.
 6. Eventuale propuneri.
- Carăi, 7 Februarie 1912.

Direcțiunea.

Bilanțul anual, raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere sunt afișate în localitatea institutului și le poate controla ori-și-cine.

(25) 1-1

PICURII DE STOMAC ai lui BRÁDY

(23) 1-12

mai înainte „Picurii de Mariacell” s'au dovedit de 30 ani încoace de un medicament neapărat trebuincios în fiecare casă. Picurii aceștia au un efect neasămănat de bun la perturbațiunile mistuirei, sunt fără păreche în a îndrepta stricarea stomacului, arsurile de stomac, constipația, durerile de cap și de stomac, greața, amețeala, insomnia, colica, anemica (lipsa de sânge), gălbineala șcl.

Se pot căpăta în fiecare apotecă. O sticlă costă 1.60 cor., mică — 90 fil., 6 sticle 5.40 cor., 3 sticle mari 4.80 cor., ce se trimite franco, dacă prețul lor se anticipează.

Apoteca lui K. BRÁDY la „Magyar Király” în Viena, I. Fleischmarkt 2 Depot 5.

George Dundler

curelar și șelar

în Mediaș—Medgyes
A. Kovács-utca.

Recomandă marele său asortiment de tacâmuri (hamuri) fine pentru cai de paradă și pentru cai de lucru.

În depozitul său bine asortat se află șele de calitate cea mai bună; precum și tot felul de scule pentru șele, harapnice (biciuri) și toți articlii aparținători branșei acesteia.

Primește reparaturi și le efectuește prompt.

(84) 20-26.

Edict.

Floare Both locuitoare în Tihău, după una convețuire de câteva săptămâni, s'a despărțit pe cale civilă de cătră soțul său Stefan Cheție și acum dorește a se despărți și pe cale bisericească și după ce nu se știe ubicațiunea lui Ste-

fan Cheție, pe aceasta cale este provocat ca în termen de un an și o zi dela publicarea ultimă a acestui edict, să se prezinte înaintea acestui oficiu protopopesc, pentru că la caz contrar, procesul divorțial urzit contra dânsului se va pertracta și în absența lui.

Oficiul protopopesc gr. cat. al Dergei, ca for matrimonial de I. instanță.

Cs. Gorbó la 3 Februarie 1912.

Iovianu Andreiu.

(24) 1-3

v. protop. gr. cat.

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, saloane, aranjare completă de hotele, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat

Budapest, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.
(88) 35-104 (Kőzponti városháza mellett).

FLORI NATURALI!

Doritorii de a cumpăra flori, să se adreseze la florăreasa Caroline Dorant în Mediaș, strada K. Farkas, unde află în orice vreme și cu prețuri moderate cei mai frumoși trandafiri, camelii, garoafe, buchete de mireasă, butoniere, decoruri pentru morminte, pentru cununi de sicriu șcl.

Diferite plante decorative și de oluri, precum: palmi, azaele, camelii șcl. într'un asortiment bogat. (12) 3-6

„PIATRA” cassă de economii, societate pe acțiuni în Teiuș.

Convocare.

P. T. Domnii acționari ai cassei de economii „PIATRA” societate pe acțiuni se invită cu oanoare — în sensul § 14 și următorii din statute — la a V-a (cincia) adunare generală ordinară, care se va ține în Teiuș la 24 Februarie st. n. a. c. după amiază la 3 ore, în localul institutului.

Obiectele vor fi:

1. Deschiderea adunării.
2. Exmiterea unei comisiuni de 3 pentru constatarea acțiilor depuse, a acționarilor prezenți și a plenipotențelor întrate (§ 16 din statute).
3. Bilanțul anului 1911, raportul direcțiunii despre mersul afacerilor, raportul comitetului de supraveghiere și darea absolutului
4. Modificarea §§. 43, 48, 56 și 65 litera c. și următoarele din statute.
5. Distribuirea profitului curat și a sumelor destinate pentru scopuri culturale și de binefacere și fixarea marcelor de prezență pe anul 1912.
6. Întregirea direcțiunii.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențat, sunt rugați a-și depune la cassa institutului, sau la institutul „Patria” în Blaj, acțiunile, și eventual documentul de plenipotență, cel mult până la 22 Februarie n. la 12 ore din zi.

Teiuș, la 30 Ianuarie 1912.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de supraveghiere.

On. Adunare generală!

În urma îndatoririlor, ce-i impun statutele institutului, comitetul de supraveghiere a scontrat în repetite rânduri cassa societății, a revăzut cărțile de contabilitate, găsându-le totdeauna în cea mai perfectă ordine.

De asemenea a examinat bilanțul pe anul al V-lea de gestiune, pe cum și contul profit și perderi, pe cari le-am aflat în consonanță cu registrele institutului.

Referitor la împărțirea profitului curat, comitetul e de acord cu propunerea direcțiunii.

Pe baza acestui raport propunem On. adunării generali, să binevoiască a lua spre știre aprobatoare bilanțul, a primi proiectul relativ la împărțirea venitului curat și a da absolut pe anul 1911, atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Teiuș, la 30 Ianuarie 1912.

Comitetul de supraveghiere.

—✉—

Bilanțul pe anul

Conto bilanț.			
Active.		Vagyon.	
Numărar în cassă	Pénztármaradvány C	14.768'40	
Cambii	Váltó kölcsön	602.165'—	
» cu acop. hipotecară	Jelzálogilag bizt. váltók	65.661'—	667.826'—
Imprumuturi hipotecare	Jelzálog kölcsönök		88.552'—
Cont curent	Folyó számla		319'74
Efecte	Értékpapírok		800'—
			<u>772.266'14</u>

Conto profit și pierdere.

Exp.ite.		Kiadás.	
Interese:	Kamatok:		
pentru depuneri capitalizate	tőkésített betéti kamatok	12.523'60 C	
» » ridicate	felvett » »	743'27 »	
de reescompt	visszleszámitolási »	17.912'80 »	31.179'67
Spese:	Költségek:		
marce de prezentă	jelenlétijegyek		464'—
salare	fizetések		4.920'—
chirie	házbér		400'—
spese curente	fentartási költségek		2.007'05
Contribuțiune	Adó	3.670'65 »	
după interese de depuneri	» betéti kamatok után	1.326'68 »	4.997'33
Porto postal	Postabér		511'72
Competință de timbru	Bélyegilleték		193'56
Profit curat	Tiszta nyereség		19.133'36
			<u>63.806'69</u>

Teiuș, din ședința direcțiunii, ținută la 30 Ianuarie 1912.

T. L. Bitea m. p.
director executiv.

Direc-

I. Br. Hodosiu m. p. Dr. I. Marciac m. p. Blasian Artimon m. p.
președinte. vice-președinte.

Corneliu Crișan m. p. Gavrilă Rațiu m. p. Petru Suclu m. p.

S'a revăzut și aflat în consonanță cu cărțile

Victor Muntean m. p. Aurel C. Domșa m. p. Iacob Păpa m. p.
președinte. membrii comitetului.

al V-lea 1911.

Mérlegszámla.			
Passive.		Teher.	
Capital societar	Alaptőke C	150.000'—	
Fond de rezervă	Tartalék alap	23.811'67	
Depuneri spre fructificare	Betétek	295.643'23	
Reescompt	Visszleszámitolás	266.335'—	
Deposite	Letétek	1.434'—	
Creditori	Hitelezők	5.249'28	
Dividendă neridicată	Fel nem vett osztalék	396'—	
Interese anticipate	Előlegezett kamatok	10.263'60	
Profit curat	Tiszta nyereség	19.133'36	
			<u>772.266'14</u>

Nyereség és veszteség számla.

Intrate.		Bevétel.	
Interese dela cambii	Váltókölcsön kamat C	55.643'23	
» » imprum. hipotecare	Jelzálog kölcsön kamat	5.436'48	
Provizioane	lotalék	2.726'98	
			<u>63.806'69</u>

Constantin Pop m. p.
revizor expert al »Solidarității«.

Valeriu Baciuc m. p.
comptabil.

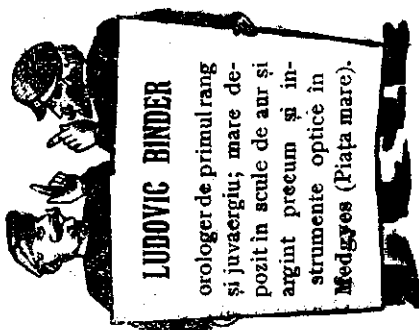
țiunea.

Efrem Rațiu m. p. George Pop m. p. Amos Frâncu m. p.
Aurel Hulea m. p. Valeriu Dăian m. p. Atanasiu Roșian m. p.

purtate în ordine deplină. Teiuș, la 30 Ianuarie 1912.

Ioan Frâncu m. p. Antoniu Pop m. p. Simion Marcu m. p. Iacob Muntean m. p.
de supraveghiere. (26) 1-123

Prețuri fixe, solide!

Recomandă atenției On. P. prăvălia, sa bine aranjată. Mare asortiment în Cadouri de Crăciun și de Anul nou.

(89) 13-26

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărime 44/8 cm.

Se află de vânzare la *Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj.* — Prețul freat 220 cor.

AVISI

Recomandăm cu toată căldura noua noastră agentură ce s'a înființat și deschis în opidul Blaj, în noul edificiu al dlui farmacist Schiesl în catul deasupra.

Se primesc depuneri spre fructificare, cu 5—5½% interese.

Depuneri și ridicări se pot face și prin postă.

Acordăm împrumuturi hipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ pe anuități cu 5¼ interese.

Escomptăm cambii și acordăm credite cambiale cu cavenți și cu acoperire hipotecară, pe lângă condițiunile cele mai favorabile.

Deslășiri dăm cu plăcere.

Banca de tovarășie soc. pe acțiuni din Elisabetopole ca agentură în Blaj.

(93) 17-?

Un admirabil tablou după originalul marelui pictor *Obéteau* reprezentând pe:

MIHAI-VITEAZUL

Cel mai războinic voevod, ne pare din acest tablou cu o putere de sugestie extraordinară. Se află de vânzare la *Librăria sem. teol. gr.-cat. din Blaj.* — Prețul tabloului cor. 150 fl.

Városmajer-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă. Telephone 88-99.

Birou central, stabiliment medical: **Budapesta, Ferencz-körut 29.** Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

(3) 6-52 Director-șef **Dr. Cosmutsa.**

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoria de clopote și fabrica de scaune de fier pentru clopote a lui

Antoniou Novotny în Timișoara-Fabric

41 6-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioasă, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajusturi de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură prin aceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

clopotele găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute la partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 gk. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco

E dușmanul său propriu

Cel ce vrea să-și planteze viie și nu cere mai înainte oferte de vițe de viie americană și de nobilitarea vițelor dela

(18) 2-10

Catalog gratis

cu mai multe milioane de altei de vițe de vie

în **NAGYÖSZ.**

Cea mai mare școală de pepinării de vițe din Europa medie.

A apărut

Apostolul

sau Faptele și Epistolele sf. Apostoli 4.

Prețul leg. în piele 22 cor. leg. în lux face 44 coroane.

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghete în

Sighișoara, — Medgyes (Piața mare Nr. 26), — Brașov.

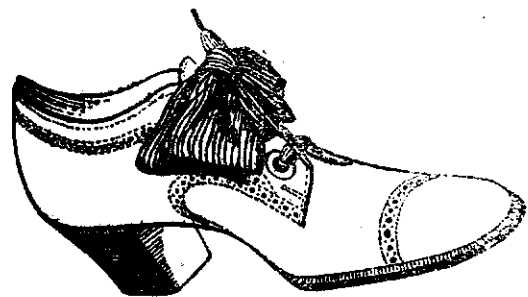
Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețuri la pereche:

Cele mai bune 16 cor. 50 fl.

De gală 20 „ 50 „

Box Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Domni 16 coroane 50 fl.

„Prețcurant gratis și franco“.

(98) 13-26

Români replantativă viile cu altoi dela firmă Română!

„MUGURUL“însoțire economică Elisabetopol-Erzsébetváros.
(Kis-Küküllő v.m.)☐ ☐ **Altoi de vie!** ☐ ☐Calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri
soluri de vin de masă.Vită americană cu și fără rădăcină, Ochiuri de altoit,
Vită europeană cu rădăcină

— se află de vânzare la —

Însoțirea economică

„MUGURUL“

Elisabetopol—Erzsébetváros.

Material disponibil în altoi peste

≡ **trei (3) milioane.** ≡

Școlile noastre de altoi n'au fost atâcate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltăți la perfecțiune!La cumpărări pe credit cele mai ușoare
condițiuni de plată.La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco.
(104) 22 - ?

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit.

Români! sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele!

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid!

Singurul institut de asigurare ardelean

„Transsylvania“

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

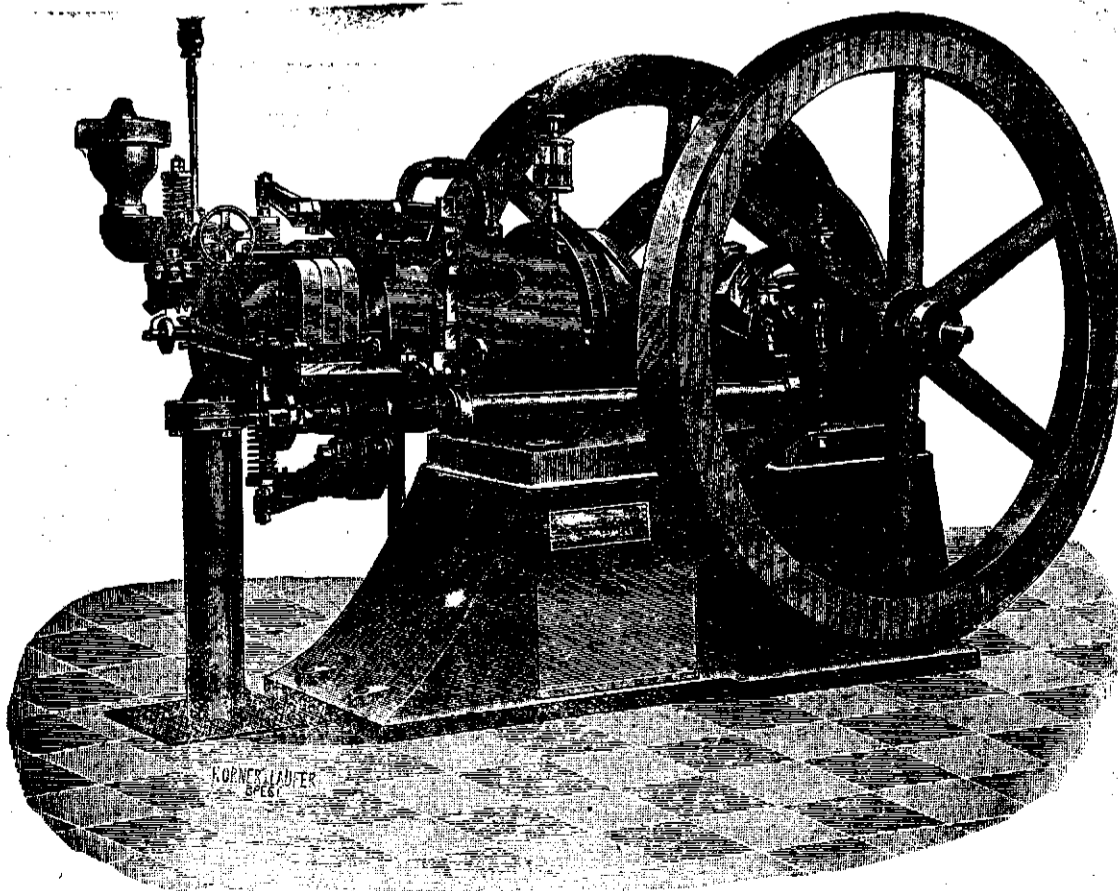
recomandă

☞ **Asigurări împotriva focului** ☞pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mo-
bile etc. în condiții avantajoase și cu
premiu ieftine.☛ **Asigurări pe viață** ☛(pentru preoți și învățători confesionali romani
gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu
termin fix, cu platire simplă sau dublă a capitalului, asigu-
rări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre
și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe
contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig.
p. pagube la apaduce.Sumele plătite pentru pagube de foc până la
finea anului 1910 K. 5,008,540.78
Capitale asigurate pe viață achitate „ 4,884,801.12
Starcă asigurarilor cu sfârșitul anului 1910 } foc „ 119,839.992.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă } viață „ 11,020,266.—
2,428,317.—☛ **Prospecte și informații se dau gratuit în
birourile Direcțiunii și la toți agenții.**Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de
cunoștință se primesc în condiții favorabile în
serviciul institutului.

(5) 18—?

≡ **Sprijiniți industria română!** ≡PRIMA FABRICĂ ROMÂNĂ DE MAȘINI
din Austro-Ungaria**EUGEN NICOLA**

Blaj—Balázsfalva.

Subscrisul recomandă celea mai
practice **pluguri și mașini eco-
nomice.** În depozitul meu se află
totdeauna gata celea mai renumite
motoare de benzin, locomobile
și garnituri complete pentru
îmblătit cu motor. Motoare
de benzin stabile, motoare
pentru gaz sugativ. Mori de
măcinat și tot felul de mașini
economice, pe cari le vând cu**prețuri moderate și condi-
țiuni de plată favorabile,
în rate.**≡ **Cea mai mare garanță.** ≡Nime să nu-și cumpere pluguri
sau mașini economice până nu cearcă
la firma**Eugen Nicola**prima fabrică română de mașini
în Blaj—Balázsfalva.Deslușiri și informațiuni se
dau gratis.

(38) 46—52

≡ **Sprijiniți industria română!** ≡